

การสังเคราะห์บทความวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ

Synthesizing Research Articles in Improving Listening Skills in English as a Foreign Language Learning

ณัฐธิดา กลางประชา¹ ลวิตรา บุญปก²

Nattida Klangpracha¹ and Lawittra Boonpok²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มีจุดประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ลักษณะบทความงานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศที่เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC Database และ 2) สังเคราะห์เนื้อหาและแนวทางของงานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศที่เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC Database โดยได้รวบรวมงานวิจัยที่เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC ในช่วงเวลา 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2562–2566 จำนวนทั้งสิ้น 13 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกสรุปรายละเอียดงานวิจัย (Record Form) ผลการวิจัยพบว่า

ลักษณะของงานวิจัย 13 เรื่องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้ 1) รูปแบบการวิจัยมี 6 รูปแบบ 2) กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยมีทั้งกลุ่มเล็ก กลุ่มกลาง กลุ่มใหญ่ และไม่ระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 3) ระดับภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างมี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นฐาน ระดับกลาง ระดับสูง และ 4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบบันทึกและแบบประเมิน และแบบตรวจสอบรายการ งานวิจัยทั้ง 13 เรื่อง เมื่อจำแนกตามเนื้อหาของงานวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) งานวิจัยที่ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อเทคโนโลยี จำนวน 6 เรื่อง 2) งานวิจัยที่ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อ เทคนิค และวิธีการสอน จำนวน 3 เรื่อง 3) งานวิจัยที่ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยศึกษาผลหรือความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับทักษะการฟังภาษาอังกฤษ จำนวน 3 เรื่อง และ 4) งานวิจัยที่ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยศึกษาการวัดและประเมินผลทักษะการฟังภาษาอังกฤษ จำนวน 1 เรื่อง

คำสำคัญ: การสังเคราะห์ การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

¹อาจารย์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Lecturer, English Department, Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University

²อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Lecturer Dr., English Department, Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ลวิตรา บุญปก, lawittra.b@rmu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 9 กรกฎาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 29 สิงหาคม 2567 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 สิงหาคม 2567

ABSTRACT

This documentary research aimed at 1) analyzing attributes of research articles focusing on developing listening skills in English Foreign Language (EFL) learning published on the ERIC online database, and 2) synthesizing contents and guidelines for research studies in improving EFL listening skills published on the ERIC online database. The publications were retrieved from the ERIC online database over five years, from 2019 to 2023, resulting in 13 published research studies. The research instrument included a written record form. The results were as follows: The attributes of the 13 published research articles included 1) six distinct research designs; 2) varying sample sizes, ranging as small, medium, large, or unidentified; 3) three levels of English language proficiency: beginner, intermediate, and advanced; 4) research instruments comprised an English listening skills test, a set of questionnaires, interview forms, observation forms, records, evaluation forms, and checklists. Based on the analysis of these 13 studies on improving EFL listening skills, the content was classified into four categories: 1) six studies focused on utilizing technology, 2) three studies employed materials, teaching techniques, and methods; 3) three studies examined the effects or relationships related to English listening skills, and 4) one study addressed improvement through measurement and evaluation.

Keywords: Synthesis, Improving English Listening Skills, English as a Foreign Language

ภูมิหลัง

ทักษะภาษาอังกฤษประกอบไปด้วย 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน ซึ่งทักษะการฟังภาษาอังกฤษถือเป็นทักษะพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่ต้องการเรียนภาษา (Tran & Duong, 2020) แต่เป็นทักษะที่ยากที่สุดสำหรับผู้เรียน ถ้าผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจได้ ก็จะไม่สามารถพูดสื่อสารหรือตอบโต้กลับได้ (Rost, 2002) ทักษะการฟังเป็นทักษะแรกๆ ที่ผู้เรียนได้ยินและเกิดการเรียนรู้ของคำศัพท์ การออกเสียง สำเนียง ประโยค วลี ไวยากรณ์ ซึ่งทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การฟังช่วยพัฒนาการออกเสียง ยิ่งฟังมากและเข้าใจภาษาพูดมากเท่าไร การฟังก็จะช่วยพัฒนา สำเนียง การเน้นคำที่เชื่อมประโยคหรือคำเข้าด้วยกัน ทักษะการสื่อสารที่ดีไม่ได้ขึ้นอยู่กับคำพูดอย่างเดียวแต่ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการฟังที่ดีด้วย นอกจากนี้ ทักษะการฟังยังมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการพูด อ่าน และเขียน ตามลำดับ (Harmer, 2007)

ผู้เรียนในปัจจุบันจำเป็นต้องเตรียมพร้อมสำหรับบริบทของการทำงานและสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหมายถึงความสามารถในการสื่อสาร โดยบทบาทของครู

ไม่ใช่เป็นผู้สอน แต่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ผ่านการบูรณาการและจัดการเรียนการสอนที่อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าเรียนรู้ ลงมือทำ แก้ปัญหา คิด วิเคราะห์ และประเมินความก้าวหน้าได้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาตนเองและทักษะในการดำรงชีวิตในอนาคตต่อไป (วิจารณ์พานิช, 2555)

กระบวนการเรียนการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษนั้นพบว่า การเรียนการสอนภาษาส่วนใหญ่ เป็นการสอนที่เน้นเฉพาะในเรื่องของไวยากรณ์ คำศัพท์ การอ่าน มากกว่าทักษะการฟังและการพูด ซึ่งครูหลายคนเชื่อว่าทักษะการฟังเป็นทักษะที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้หรือพัฒนาได้เองตามธรรมชาติในระบบการเรียนรู้ภาษา (Hamouda, 2013) ในช่วงเวลา 5-10 ปี จนถึงปัจจุบันกระบวนการเรียนการสอนได้เปลี่ยนไป เริ่มเป็นการสอนและพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษมากขึ้น พร้อมกับเป็นช่วงยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการใช้ชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การทำงาน การศึกษาค้นคว้าหรือแม้แต่กิจกรรมสันทนาการ ทำให้การเรียนการสอนภาษาเป็นการเน้นในทักษะการฟังมากขึ้น ได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ร่วมกับกลวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มีการวิจัยและเผยแพร่บทความใน

การนำเสนอสื่อ นวัตกรรม วิธีการสอนต่าง ๆ ที่ช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในฐานะข้อมูลออนไลน์ ERIC ซึ่งเป็นหนึ่งในฐานข้อมูลวารสารระดับนานาชาติตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2556 และเป็นฐานข้อมูลออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลการวิจัย บทความในแวดวงการศึกษาในระดับนานาชาติ มีข้อมูลด้านการศึกษามากกว่า 500,000 บทความ และเป็นฐานข้อมูลที่สะดวกต่อการสืบค้น โดยการใส่คำสำคัญที่ต้องการสืบค้นบทความ วารสาร รายงานวิจัยหลากหลายสาขา สามารถคัดกรองเป็นช่วงปี การเผยแพร่ ประเทศ หรือชื่อผู้วิจัย และแยกข้อมูลได้เป็นหมวดหมู่ ถือได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้สอน นักวิจัย ที่ต้องการสืบค้นเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย พัฒนา สร้างนวัตกรรมเป็นอย่างมาก

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยศึกษาทฤษฎี แนวคิด องค์ความรู้ นวัตกรรม และแนวทางจากข้อมูลในฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ถึงปัจจุบัน เพื่อให้ทราบคุณลักษณะของการวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ และได้แนวทางในการวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะบทความงานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศที่เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC Database

2. เพื่อสังเคราะห์เนื้อหา และแนวทางของงานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศที่เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC Database

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์บทความวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศที่เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC Database ในช่วง พ.ศ. 2562–2566 โดยสังเคราะห์เนื้อหา และแนวทางของงานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมาย และความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัย ประเภทของการสังเคราะห์งานวิจัย ขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา
2. การกำหนดกลุ่มประชากร
3. การกำหนดวิธีการสังเคราะห์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์งานวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัยและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. กำหนดประชากรโดยสืบค้นข้อมูลบทความวิจัยในฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC โดยกำหนดระยะเวลาที่เผยแพร่บทความวิจัยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน คือ ปี พ.ศ. 2562–2566 หรือ ค.ศ. 2019–2023 และกำหนดคำสำคัญในการสืบค้นด้วยคำว่า EFL Listening Skill และเลือกตัวกรองด้วยคำว่า Journal Articles, Listening Comprehension, Higher Education และเป็นบทความที่สามารถดาวน์โหลดฉบับเต็มพบบทความวิจัย จำนวน 13 ชื่อเรื่อง
6. ศึกษาเนื้อหาของบทความวิจัยเพื่อทำความเข้าใจแล้วบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกสรุปรายละเอียดงานวิจัย
7. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกสรุปรายละเอียดงานวิจัย
8. นำเสนอผลการวิจัยและเขียนรายงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกสรุปรายละเอียดงานวิจัย (Record Form) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะของการวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

ผลการศึกษาคุณลักษณะของการวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ พบว่าบทความวิจัยที่เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC Database เผยแพร่ตั้งแต่ พ.ศ. 2562–2566 เป็นช่วงระยะเวลาของข้อมูล ที่ทำการศึกษารวม 5 ปี จำนวนรวมทั้งสิ้น 13 เรื่อง พบว่า

1. รูปแบบการวิจัยที่ใช้วิจัย ได้แก่
 - 1.1 การวิจัยรูปแบบผสมผสาน (Mix Methods Research) จำนวน 6 เรื่อง
 - 1.2 รูปแบบการวิจัยเพื่อสำรวจค้นหา (Exploratory Research) จำนวน 2 เรื่อง
 - 1.3 รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จำนวน 1 เรื่อง
 - 1.4 รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) จำนวน 1 เรื่อง
 - 1.5 รูปแบบการวิจัยกรณีศึกษา (Case Study Research) จำนวน 2 เรื่อง และ
 - 1.6 รูปแบบการวิจัยสหสัมพันธ์ (Correlation Research) จำนวน 1 เรื่อง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งตามจำนวนได้ดังนี้
 - 2.1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1-50 คน มีทั้งหมด 6 เรื่อง
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 51-100 คน มีทั้งหมด 4 เรื่อง
 - 2.3 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 151-200 คน มีทั้งหมด 1 เรื่อง
 - 2.4 ไม่ระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 เรื่อง
3. ระดับภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 3 ระดับ คือ
 - 3.1 ระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับสูง กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับภาษาอังกฤษในระดับพื้นฐานและระดับกลาง มีจำนวน 1 เรื่อง
 - 3.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับภาษาอังกฤษในระดับกลาง มีจำนวน 6 เรื่อง
 - 3.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับภาษาอังกฤษระดับกลาง และระดับสูง มีจำนวน 2 เรื่อง
 - 3.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับภาษาอังกฤษในระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับสูง มีจำนวน 4 เรื่อง
4. เครื่องมือวิจัยที่ ถูกใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย ประกอบด้วย
 - 4.1 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการฟัง ภาษาอังกฤษ มีจำนวน 8 เรื่อง
 - 4.2 แบบสอบถาม มีจำนวน 9 เรื่อง
 - 4.3 แบบสัมภาษณ์ มีจำนวน 7 เรื่อง

- 4.4 แบบสังเกต มีจำนวน 2 เรื่อง
- 4.5 แบบบันทึกและแบบประเมิน มีจำนวน 1 เรื่อง
- 4.6 แบบตรวจสอบรายการ มีจำนวน 1 เรื่อง

ตอนที่ 2 สังเคราะห์เนื้อหาและแนวทางของงานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

ผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 13 เรื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562-2566 ผลการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ จำแนกตามเนื้อหาของงานวิจัย 4 ด้าน ดังนี้

1. งานวิจัยที่ศึกษาวิจัยการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี มีจำนวน 6 เรื่อง ซึ่งประกอบไปด้วย การใช้สื่อเทคโนโลยี TED Talks (Technology Entertainment Design) จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่

- 1.1 งานวิจัยของ Gavenilla et al. (2021) ได้ศึกษาปัจจัยที่ผู้เรียนเลือกคลิปของ TED Talks ในการฟังอย่างกว้างขวาง (Extensive Listening) เพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษและประโยชน์ของการดูและการฟัง TED Talks พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกคลิป TED Talks คือ คนพูด ความเร็วของการพูด ความยากของคำศัพท์ หัวข้อ สำเนียงของคนพูด และระยะเวลาความยาวของคลิป และประโยชน์ของการฟัง TED Talks ช่วยให้ผู้เรียนได้รู้คำศัพท์ใหม่ ๆ พัฒนาความคล่องแคล่วในการฟังและฟังเข้าใจ และยังทำให้มีแรงจูงใจในการฟังด้วย

- 1.2 Al-Jarf, R. (2021b) ได้ศึกษาการบูรณาการใช้ TED Talks ในชั้นเรียนของการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่หลักการเลือก TED Talks การใช้ TED Talks ในกระบวนการสอนฟังในชั้น ก่อนฟัง ระหว่างฟัง และหลังฟัง กิจกรรม พร้อมกับบทบาทของครูผู้สอน พบว่า TED Talks ช่วยประหยัดเวลาให้ครูผู้สอนและช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการฟังพร้อมกับทักษะทางภาษาอื่น ๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็นด้านคำศัพท์ โครงสร้างทางภาษา และการใช้

- 1.3 นอกจากสื่อเทคโนโลยี TED Talks แล้ว Al-Jarf (2021a) ยังได้ศึกษาการบูรณาการใช้ Mobile Audiobooks (MABs) ในชั้นเรียนของการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ซึ่งได้ผลของการใช้ MABs โดยเริ่มตั้งแต่วิธีการสืบค้นหลักการเลือก MABs การใช้ MABs ในกระบวนการสอนฟัง

ในชั้นก่อนฟัง ระหว่างฟัง และหลังฟังกิจกรรม พร้อมกับบทบาทของครูผู้สอน และการใช้ประโยชน์ของ MABs นอกห้องเรียน การวัดและประเมินผล และประสิทธิภาพของ MABs ในการพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ

1.4 Each and Suppasetserree (2021) ศึกษาผลของการใช้ Mobile-Blended Cooperative Learning (MBCL) ในการเรียนการสอนในช่วงวิกฤต COVID-19 และความคิดเห็นผู้เรียนต่อการใช้ MBCL พบว่า หลังการใช้ MBCL ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ และผู้เรียนมีความรู้สึกชอบในการใช้ MBCL เนื่องจากสะดวกสบาย สนุก ใช้ง่าย เข้าถึงง่ายและพัฒนาทักษะอื่น ๆ ของผู้เรียนด้วย ทั้งการออกเสียง แกรมม่า คำศัพท์และการพูดภาษาอังกฤษ

1.5 Gonulal (2020) ศึกษาการใช้ Podcasts และ Vodcasts ในการพัฒนาทักษะการฟังอย่างกว้างขวาง ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนชอบฟัง Vodcasts มากกว่า Podcasts และการที่ผู้เรียนใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในการฟัง Podcasts และ Vodcasts นอกห้องเรียนนั้น ส่งผลให้ผู้เรียนชอบผ่านในทักษะการฟังภาษาอังกฤษ และยังพบว่า นอกจากช่วยในการพัฒนาทักษะการฟังแล้วนั้น ยังส่งผลอย่างมากต่อการพัฒนาความสามารถในการออกเสียง และความรู้เรื่องคำและวลีอีกด้วย

1.6 นอกจากนี้ ยังมีการใช้ Video Game ในการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศอีกด้วย โดย Berry (2021) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยการใช้ Video Game ในคลาสนอนไลน์ พบว่า ผลการทดสอบทักษะการฟังของผู้เรียนมีคะแนนที่สูงขึ้น และนอกจากคอมพิวเตอร์เกมส์จะช่วยพัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียนแล้วนั้น ยังช่วยให้ผู้เรียนมีความเพลิดเพลินในขณะที่เล่นเกมอีกด้วย

2. งานวิจัยที่ศึกษาวิจัยการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศโดยใช้ สื่อ เทคนิคและวิธีการสอน มีจำนวน 3 เรื่อง ประกอบไปด้วย

2.1 งานวิจัยของ Jamal and Ahmad (2020) ได้ศึกษาการรับรู้ของผู้เรียนและครู EFL ในซาอุดีอาระเบียต่อการใช้การถอดเสียงการฟัง (Listening Transcript) ในบทเรียนการฟัง ซึ่งการถอดเสียงการฟังมาจากรากฐานทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา Audio Lingual Method พบว่า ผู้เรียนมีการรับรู้เชิงบวกในเรื่อง

ของการใช้การถอดเสียงการฟังในแง่ที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การนำเข้าของภาษา การเน้นคำและประโยค น้ำเสียง ทำความเข้าใจการสนทนาและการแยกแยะระหว่างสระและพยัญชนะ ระหว่างคำหลักและคำสามัญ การเลือกข้อมูลที่สำคัญและไม่เกี่ยวข้อง กำหนดโครงสร้างทางไวยากรณ์ และครูผู้สอนก็เห็นด้วยพร้อมแนะนำว่าการใช้การถอดเสียงการฟัง (Listening Transcript) ให้ใช้เพื่อเป็นสื่อสนับสนุนการเรียนเท่านั้น ไม่ใช่หนังสือเรียน

2.2 Cong-Lem (2020) ได้ทำการศึกษาการนำ Portfolio-Based Learning (PoBL) ไปใช้สำหรับการฝึกอบรมในการพัฒนาทักษะการฟังและแรงบันดาลใจของผู้เรียน พบว่า PoBL สามารถพัฒนาทักษะการฟังได้โดยผู้เรียนมีคะแนนผลสอบที่สูงขึ้น แต่ยังไม่สูงเท่าที่คาดไว้ และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของความคาดหวังของผู้เรียน เช่น การรับรู้ความสามารถของตนเองและความเชื่อในการควบคุมการเรียนรู้

2.3 Rahman, Chowdhury & Mazgutova (2023) ได้ทำการศึกษามุมมองของครู EAP เกี่ยวกับปัญหาในการสอนทักษะการฟังและกลยุทธ์ที่พวกเขาใช้เพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ในบริบท EFL โดยเน้นการนำกลยุทธ์การสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษทั้ง Top-down และ Bottom-up มาใช้เพื่อการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้กรณีศึกษาครูสอนภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์สอนมา 6 ปี โดยผลจากการศึกษา พบว่า ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ากลยุทธ์ Bottom-up สามารถช่วยให้การสอนฟังภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพสำหรับการสอนทักษะการฟังในระดับอุดมศึกษา

3. งานวิจัยที่ศึกษาวิจัยการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศโดยศึกษาผลหรือความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับทักษะการฟังภาษาอังกฤษ มีจำนวน 3 เรื่อง ประกอบไปด้วย

3.1 Nadri et al. (2019) ศึกษาความสัมพันธ์ของความสามารถทางปัญญากับความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษสัมพันธ์กันอย่างไร โดยหาค่าความสัมพันธ์จากผลการทดสอบพบว่า ความสามารถทางปัญญากับความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษสัมพันธ์กัน ยิ่งผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องของภาษาศาสตร์ คำศัพท์ และไวยากรณ์มากเท่าไร ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้น

3.2 Hamad (2020) ได้ศึกษาถึงความยากลำบากของนักศึกษาชาวซาอุดีอาระเบียที่ต้องเผชิญเมื่อต้องฟังภาษาอังกฤษและพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาของพวกเขาพบว่า ผู้เรียนเผชิญกับความยากลำบากในเรื่องการรับรู้การแยกวิเคราะห์ และการใช้วลี เพื่อให้ฟังเข้าใจ นอกจากนี้สาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนฟังภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ เนื่องจากเริ่มเรียนช้า เพราะการเริ่มเรียนภาษาควรเริ่มเรียนตั้งแต่เด็กในระดับอนุบาลและประถมศึกษา การเรียนภาษาอังกฤษได้เรียนแค่ในห้องเรียนเท่านั้น และการเรียนภาษาอังกฤษไม่ได้เรียนควบคู่ไปกับวัฒนธรรม โดยแยกเรียนเฉพาะภาษา เนื่องจากธรรมเนียมวัฒนธรรมและศาสนาทำให้ต้องเรียนเฉพาะภาษา ซึ่งการเรียนภาษาต้องเรียนควบคู่กับวัฒนธรรมโดยมีอาจแยกออกจากกันได้ และการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยมีจำนวนวิชาที่จำกัด นักศึกษาได้เรียนเพียง 1 หรือ 2 รายวิชาเท่านั้นที่เป็นวิชาเกี่ยวกับการฟังภาษาอังกฤษ

3.3 Hasan and Nomnian (2021) ได้ทำการศึกษาด้านของความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของคำศัพท์ (Morphological Knowledge) มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษอย่างไร พบว่า สามารถคาดเดาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียนจากความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของคำศัพท์ได้ โดยผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังสูงกว่าก็จะมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของคำศัพท์ในระดับดีกว่าด้วย

4. งานวิจัยที่ศึกษาวิจัยการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศโดยศึกษาการวัดและประเมินผลทักษะการฟังภาษาอังกฤษ มีจำนวน 1 เรื่อง คือ

งานวิจัยของ Morales and Fernández (2019) ได้ทำการศึกษาประโยชน์และความหมายโดยนัยของการใช้การประเมินที่แท้จริงในห้องเรียนที่สอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษพบว่า นอกจากการใช้แบบทดสอบอย่างเดียวเพื่อวัดและประเมินเมื่อเรียนจบรายวิชานั้นแล้ว ในห้องเรียนควรใช้การประเมินที่หลากหลายรูปแบบเพื่อประเมินความสามารถของผู้เรียนในระหว่างเรียนด้วย โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินทั้งครูผู้สอน เพื่อนในห้อง และตัวผู้เรียนเอง เพราะการประเมินที่แท้จริงสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้บูรณาการหลากหลายทักษะเข้าด้วยกันไม่ว่าจะเป็นทักษะการคิดวิเคราะห์ การตระหนักรู้ในตัวเอง การตั้งเป้าหมาย และความรู้เรื่องทั่วไป

อภิปรายผล

การนำผลการวิจัยจากงานวิจัยที่ศึกษาในประเด็นเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศจากการสืบค้นในฐานข้อมูลออนไลน์ ERIC ทำให้ได้ข้อมูลงานวิจัยในระดับนานาชาติซึ่งพบว่าในรอบ 5 ปี นับตั้งแต่ พ.ศ. 2562-2566 จำนวนงานวิจัยส่วนมากใช้สื่อเทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010 เป็นต้นมา ถือเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่สำคัญ บทบาทของภาษาในยุคดิจิทัลที่มุ่งเน้นไปที่การสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์ ความสามารถในการเชื่อมต่อกับแหล่งข้อมูลมากมายทั้งในและนอกห้องเรียนทำให้การเรียนรู้มีความยืดหยุ่นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพูดถึงการสอน ทั้งเรื่องของทักษะภาษาอังกฤษ โครงสร้างภาษาและปฏิสัมพันธ์ด้านความรู้ความเข้าใจ การใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ เริ่มเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการสนับสนุนเพื่อให้มีอิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น (ชัยวัฒน์ แก้วพันทาม, 2561) ซึ่งเทคโนโลยีเป็นสิ่งสนับสนุนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ สามารถใช้เพื่อพัฒนาฝึกฝนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ในแง่ของการได้เรียนแบบทางภาษาจากเจ้าของภาษา การทบทวนเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมไปจนถึงการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองซึ่งสามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อช่วยให้การเรียนรู้ภาษามีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะในด้านอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วยไม่ว่าจะเป็นด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ การออกเสียง การพูด การเขียน ซึ่งทุกทักษะมีความสัมพันธ์กัน เมื่อมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ผู้วิจัยหรือผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวัดและประเมินผลจากสิ่งที่จะต้องการพัฒนา ฉะนั้นการวัดและประเมินผลในทักษะการฟังจึงควรที่ต้องใช้การวัดและประเมินที่หลากหลายสามารถวัดประเมินผู้เรียนได้แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Morales and Fernández (2019) ได้ทำการศึกษาประโยชน์และความหมายโดยนัยของการใช้การประเมินที่แท้จริงในห้องเรียนที่สอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่นอกจากการทดสอบวัดที่เป็นการสอบที่ประเมินผลสรุปตอนท้ายแล้วนั้น ยังต้องมีการวัดและประเมินผู้เรียนระหว่างเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟัง ในช่วง พ.ศ. 2562–2566 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นวิจัยที่ศึกษา การพัฒนาทักษะการฟังอย่างกว้างขวาง (Extensive Listening)

แต่ยังไม่ม้งานวิจัยที่เป็นประเภทอื่น ๆ เช่น การฟังอย่างมี ประสิทธิภาพ (Intensive Listening) การฟังเพื่อตีความ (Inferential Listening) การฟังเชิงวิชาการ (Academic Listening) ดังนั้น ควรมีการวิจัยด้านการฟังประเภทอื่น ๆ เพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ แก้วพินงาม. (2561). แนวทางในการผสมผสานดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อการสอนภาษา. *วารสารภาษาปริทัศน์*, 33(23), 241–266.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- Al-Jarf, R. (2021a). Mobile Audiobooks, Listening Comprehension and EFL College Students. *International Journal of Research*, 9(4), 410–423. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=ED616740> November 20th, 2023.
- _____. (2021b). TED Talks as a listening resource in the EFL college classroom. *International Journal of Language and Literary Studies*, 3(3), 256–267. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=ED615127> November 20th, 2023.
- Berry, D. (2021). Level-Up Learning: Video Games in an Online Class. *TESL-EJ*, 25(1), 1–24. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1302569.pdf> November 6th, 2023.
- Cong-Lem, N. (2020). Implementing Portfolio-Based Learning (PoBL) for L2 Training: Vietnamese EFL Learners' Motivational Orientations and Listening Achievement. *TESL Canada Journal*, 37(3), 1–26. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1296317> November 10th, 2023.
- Each, N., & Suppasetseree, S. (2021). The Effects of Mobile-Blended Cooperative Learning on EFL Students' Listening Comprehension in Cambodian Context. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 14(2), 143–170. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1296317> November 6th, 2023.
- Gavenila, E. I., Wulandari, M., & Renandya, W. A. (2021). Using TED Talks for Extensive Listening. *PASAA: Journal of Language Teaching and Learning in Thailand*, 61, 147–175. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1304993> November 6th, 2023.
- Gonulal, T. (2020). Improving Listening Skills with Extensive Listening Using Podcasts and Vodcasts. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 7(1), 311–320. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1262212.pdf> November 5th, 2023.
- Hamad Al-khresheh, M. (2020). The Impact of Cultural Background on Listening Comprehension of Saudi EFL Students. *Arab World English Journal (AWEJ)*, 11(3), 349–371. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1269350.pdf> November 5th, 2023.
- Harmer, J. (2007). *How to Teach English*. Harlow: Pearson Longman.
- Hamouda, A. (2013). An Investigation of Listening Comprehension Problems Encountered by Saudi Students in the EL Listening Classroom. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 8(2), 133–155.
- Hasan, M., & Nomnian, S. (2021). Listening Comprehension: The Role of Morphological Knowledge. *MEXTESOL Journal*, 45(4), 1–12. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1320899> November 5th, 2023.

- Jamal, M., Anas, A., & Ahmad Koka, N. (2020). Perception of Saudi EFL Learners and Teachers towards the Use of Listening Transcript in the Listening lessons. *Arab World English Journal (AWEJ)*, 11(1), 297–314. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1312847.pdf> November 8th, 2023.
- Morales, H. S., & Fernández, L. C. (2019). Authentic Assessment in the Listening Comprehension Classroom: Benefits and Implications. *GIST Education and Learning Research Journal*, (19), 6–30. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1237427> November 8th, 2023.
- Nadri, M., Baghaei, P., & Zohoorian, Z. (2019). The contribution of cognitive abilities and general language proficiency to explaining listening comprehension in English as a foreign language. *Cogent Education*, 6(1), 1–10. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1243159> November 5th, 2023.
- Rahman, M. N., Chowdhury, S., & Mazgutova, D. (2023). Rethinking Teaching Listening Skills: A Case Study. *Language Teaching Research Quarterly*, 33, 176–190. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1380643.pdf> November 8th, 2023.
- Rost, M. (2002). *Teaching and researching listening*. Harlow: Longman.
- Tran, T.Q. & Duong, T.M. (2020). Insight into Listening Comprehension Problems: A Case Study in Vietnam. *PASAA*, 59, 77–100. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1239999.pdf> November 6th, 2023.